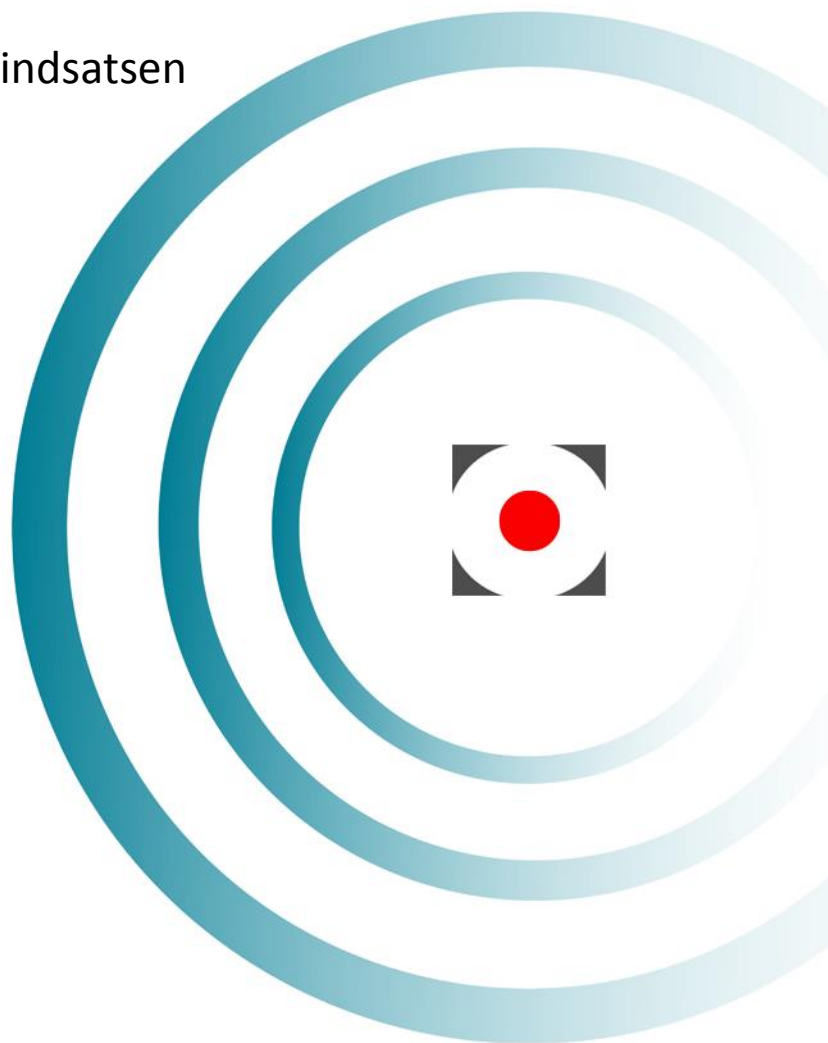

Januar 2015

Skab resultater

- og god økonomi i beskæftigelsesindsatsen

Ledelsesfokus med den nye refusionsmodel

Indholdsfortegnelse

1. FORORD	3
2. NY REFUSIONSMODEL KRÆVER SKÆRPET RESULTATFOKUS	4
2.1. HVORDAN BLIVER DEN NYE REFUSIONSMODEL?	4
2.2. HVORDAN FORANDRES LEDELSESFOKUS MED DEN NYE REFUSIONSMODEL?	6
3. VIRKNINGER AF DEN NYE REFUSIONSMODEL	8
3.1. FORDELING AF BORGERE PÅ REFUSIONSTRAPPEN	8
3.2. ØGET KOMMUNALT ANSVAR FOR UDGIFTERNE	10
3.3. POTENTIALET VED BEDRE RESULTATER	12
4. BEDRE GRUNDLAG FOR RESULTATSTYRING	13
4.1. GRUNDBUDGET FOR OVERFØRSELSUDGIFTERNE	13
4.2. NYE BUDGETMÅL	14
5. EN RESULTATORIENTERET STRATEGI FOR INDSATSEN	16
5.1. ÆNDRERE INCITAMENTER FOR REDSKABSANVENDELSEN	16
5.2. VURDERING AF INDSATSEN – HVAD BLIVER VIGTIGT FREMOVER?	17
6. INVESTERINGER I EN BEDRE RESULTATSKABELSE	19
7. BILAG	24
7.1. YDELSESGRUPPER I REFUSIONSTRAPPEN	24
7.2. GÆLDENDE REFUSIONSSATSER PÅ FORSØRGELSESYDELSER	25
7.3. REFUSION AF DRIFTSUDGIFTER	26
7.4. BEREGNINGSEKSEMPLER TIL KAPITEL 6	27

1. Forord

Med den politiske aftale om beskæftigelsesreformen fra juni 2014 er der lagt op til en om-lægning af refusionsreglerne, således at refusionen af udgifter til overførselsindkomster alene bliver afhængig af borgernes varighed på offentlig forsørgelse.

Omlægningen af refusionsreglerne betyder dermed, at kommunerne får endnu stærkere incitament til at løse kerneopgaven og skabe resultater i beskæftigelsesindsatsen.

Det forventes, at Regeringen i januar eller februar 2015 vil fremsætte lovforslag om ændring af refusionsreglerne. Der er lagt op til, at de nye regler træder i kraft 1. januar 2016, men som følge af overgangsreglerne vil det være en fordel, at arbejdet med at tilpasse strategien for beskæftigelsesindsatsen til den nye virkelighed starter så tidligt som muligt i 2015.

For at understøtte kommunerne i forberedelsen på de nye refusionsregler har KL bedt mploy udarbejde dette arbejdsrapport om de nye refusionsregler og hvad de betyder for kommunens økonomi og indsats fremadrettet.

Formålet med arbejdsrapporten er at levere pejlemærker for kommunernes overvejelser om:

- Hvilken betydning den nye refusionsmodel får for kommunerne? (afsnit 2 og 3)
- Hvad der bliver vigtigt i forhold til budget og budgetmål efter de nye regler? (afsnit 4)
- Hvordan der kan udformes en resultatorienteret strategi i lyset af refusionsomlægningen? (afsnit 5)
- Hvilke økonomiske potentialer er der i at investere i indsatsen? (afsnit 6)

Arbejdsrapporten er udarbejdet til JobFOKUS – ledelsesudviklingsforløbet om en ny beskæftigelsesindsats.

Redaktionen af arbejdsrapporten er afsluttet den 7. jan. 2015. Senere begivenheder kan evt. betyde væsentlige ændringer.

Spørgsmålet til arbejdsrapportens indhold kan rettes til

Christine Schmitz, mploy, tel. 51 42 80 53, mail csc@mploy.dk

Ulrik Petersen, KL, tel. 33 70 34 52, mail ulp@kl.dk

2. Ny refusionsmodel kræver skærpet resultatfokus

2.1. Hvordan bliver den nye refusionsmodel?

Den kommunale medfinansiering af udgifterne på beskæftigelsesområdet betyder, at kommunerne gøres økonomisk medansvarlige for udgifterne på beskæftigelsesområdet. Udgiftsdelingen mellem kommuner og staten giver på den måde kommunerne et økonomisk incitament til at løse kerneopgaven – nemlig at sørge for, at flest muligt kommer i job eller uddannelse. Gode resultater af beskæftigelsesindsatsen er derfor den bedste vej til at sikre en god økonomi på området.

Som reglerne er nu, fungerer incitamenterne ikke altid lige hensigtsmæssigt – nogle gange giver et rigtigt incitament i én situation et forkert incitament i en anden situation. Eksempelvis kan virksomhedsrettet indsats være den rette indsats for en stor gruppe af ledige i bestemte perioder, men - isoleret set - tilskynder refusionsreglerne til mest mulig virksomhedsrettet aktivering uanset den lediges behov.

I den nye model afhænger refusionen kun af borgerens varighed på offentlig forsørgelse

I fremtiden gøres refusionen uafhængig af indsatsen, og refusionen vil i stedet afhænge af, hvor lang tid borgeren har modtaget offentlig forsørgelse. Jo længere tid borgeren samlet set har modtaget offentlig forsørgelse, jo mindre betaler staten af kommunens udgifter til overførselsindkomsterne – og jo stærkere er kommunens tilskyndelse til at få borgeren i arbejde.

Med den nye refusionsmodel får kommunerne et øget økonomisk ansvar

I oplægget til de nye refusionsregler arbejdes der med en 4-trins refusionstrappe, hvor staten dækker mellem 80 og 20 pct. af kommunens udgifter til forsørgelse afhængigt af borgers varighed på offentlig forsørgelse.

Refusionssatsen er høj på 1. refusionstrappetrin, fordi det ikke er let at forhindre, at en borger bliver ledig. Til gengæld kan kommunerne bedre påvirke, hvor lang tid en borger står uden for arbejdsmarkedet. Derfor lægges der med de faldende refusionssatser og afgrænsningen af de enkelte trappetrin et større økonomisk ansvar over på kommunerne. Det giver et stærkt incitament til at skabe resultater med indsatsen. Og det vil stille skærpede krav til både den samlede ledelse og alle medarbejdere at leve op til det ansvar.

Regler forventes i kraft 1. januar 2016 – men varigheden tæller fra 1. juli 2014

De nye refusionsregler vedrørende forsørgelsesudgifterne forventes at træde i kraft 1. januar 2016. På det tidspunkt indplaceres alle, der modtager offentlig forsørgelse i kommunen, på et af refusionstrappens fire trin (bortset fra borgere med førtidspension eller fleksjob tilkendt før 1. juli 2014) med den varighed, der kan opgøres for perioden 1. juli 2014 til 1. januar 2016.

Overgangsreglerne betyder, at kommunerne så hurtigt som muligt i 2015 må arbejde med at tilpasse strategien for beskæftigelsesindsatsen, så den giver de bedst mulige resultater – af hensyn til borgerne og af hensyn til kommunens økonomi.

Fakta om den nye refusionsmodel

Ikrafttræden af den nye refusionmodel

De nye refusionsregler forventes at træde i kraft d. 1. januar 2016. Der forventes fremsat lovforslag om refusionsomlægningen i januar eller februar 2015.

De fire trin i den nye refusionsmodel

Refusionsssatsen aftrappes over tid i den samlede ydelsesperiode:

Samlet varighed i offentlig forsørgelse	Refusionsssats
Trin 1: De første 4 uger	80 pct.
Trin 2: 5. – 26. uge	40 pct.
Trin 3: 27. – 52. uge	30 pct.
Trin 4: Over 52 uger	20 pct.

I den nye refusionsmodel vil satserne for den statslige refusion af kommunernes forsørgelsesudgifter være ens på tværs af ydelser.

Ny start på refusionstrappen

Når en borger har haft ét år udenfor offentlig forsørgelse inden for de seneste tre år, tælles der forfra, og udgifterne til forsørgelse refunderes igen efter satsen på trin 1 på refusionstrappen.

Indfasning af de nye refusionsregler

Når den nye refusionsmodel træder i kraft 1. januar 2016, skal alle borgere, der modtager offentlig forsørgelse, indplaceres på et af de fire refusionstrin, på baggrund af borgernes hidtidige varighed i offentlig forsørgelse siden 1. juli 2014.

Alle jobcentrets ydelser vil være omfattet af de nye refusionsregler. For **fleksjob og førtidspension** vil de nye regler alene omfatte tilkendelser efter 1. juli 2014. Det forventes, at der kommer regler om et særligt fleksbidrag som supplerende finansiering af fleksjob.

*I bilag 7.1 ses en oversigt over, hvilke ydelser der er omfattet af de nye refusionsregler og hvilke ydelser/forsørgelsesgrundlag, der tæller med i forhold til at genstarte på refusionstrappens trin 1.

Særligt om førtidspension og fleksjob

Udgifter vedrørende førtidspension og fleksjob, som er tilkendt før 1. juli 2014, vil ikke blive omfattet af de nye regler, og der vil de nuværende refusionsregler gælde som hidtil. Der vil således i mange år fremover være udgifter, som vedrører en stor gruppe førtidspensionister, hvor refusionsprocenten er 35 pct. og også i en del år endnu med 50 pct. eller 100 pct. refusion.

Udgifter til løntilskud vedrørende personer i fleksjob vil forsat udløse 65 pct. i refusion, så længe borgeren beholder sit igangværende fleksjob. Ved overgang til nyt fleksjob eller anden ydelse omfattes borgeren af den nye refusionsmodel, og pågældende begynder forfra på refusionstrappen. Modtagere af ledighedsydelse udløser den hidtidige refusionsprocent, indtil pågældende opnår fleksjob eller overgår til anden ydelse.

Indfasningen af refusionsreglerne for udgifter vedrørende førtidspension og fleksjob betyder også, at kommunernes finansieringsandel af disse udgifter vil stige i årene fremover. Det skyldes, at flere af de nuværende førtidspensionister og ansatte i fleksjob vil forlade disse ordninger bl.a. på grund af alder, og samtidig vil alle nytilkendte blive omfattet af den nye refusionsmodel, hvor størstedelen vil udløse refusion på laveste refusionstrin.

De nye regler giver 20 pct. i refusion for grupper, som hidtil ikke har udløst refusion

Med den nye refusionsmodel øges refusionen vedrørende ledighedsydelsesmodtagere med en varighed over 18 måneder. Denne gruppe udløser ikke refusion med de nugældende regler, men vil med de nye regler udløse 20 pct. i refusion. Det samme gør sig gældende for gruppen af sygedagpengemodtagere over 52 uger, som hidtil ikke har udløst refusion, men som med de nye regler også vil udløse 20 pct. i refusion.

De nye regler betyder derfor, at kommunen – og borgeren - fortsat har størst fordel i at opnå så kort en tid i offentlig forsørgelse som muligt, og samtidig er der ikke længere i sig selv en økonomisk grund for kommunen til at 'flytte' borgeren fra fx sygedagpenge, hvis det blot betyder, at borgeren modtager en anden type af offentlig forsørgelse.

Når der regnes på forskellen mellem de gamle og nye refusionsregler, har det stor betydning for resultatet, om udgifter til førtidspensioner, fleksjob og ledighedsydelse medtages eller ej. I opgørelsen af den gennemsnitlige refusionsprocent i afsnit 3.2 i dette arbejdsrapport er disse udgifter ikke indregnet.

Refusionen af driftsudgifterne til aktive tilbud har også ændret sig

De nye refusionsregler om forsørgelsesudgifterne kommer efter en række ændringer af refusionsreglerne om kommunernes driftsudgifter til aktive tilbud mv. Både med kontanthjælpsreformen, sygedagpengereformen og senest med beskæftigelsesreformen for de forsikrede ledige (pr. 1. januar 2015) kom der ændringer, som betyder, at staten ikke længere bidrager med finansiering til aktiveringsudgifter vedrørende vejledning og opkvalificeringsforløb til de stærkere målgrupper. Samtidig yder staten alene refusion af mentorudgifter til de udsatte blandt jobcentrets målgrupper. Bilaget i afsnit 7.3 indeholder en oversigt over de gældende refusionsregler.

Disse ændringer har i sig selv også væsentlig betydning for kommunernes strategi og prioritering af den aktive indsats.

2.2. Hvordan forandres ledelsesfokus med den nye refusionsmodel?

Med den nye refusionsmodel drejes fokus fra at handle om aktiveringsgraden af forskellige målgrupper og anvendelsen af bestemte redskaber i indsatsen til fremover mere entydigt at være rettet mod resultater og effekter.

Derfor vil det være en fordel for kommunerne så hurtigt som muligt i 2015 at arbejde med at tilpasse strategien for beskæftigelsesindsatsen, så strategien i endnu højere grad understøtter og sigter på den bedst mulige resultatopnåelse.

I nedenstående boks er der opstillet nogle pejlemærker for dette arbejde.

Hvad vil optage ledelsen i jobcenteret i 2015 og frem?

- som følge af de nye refusionsregler og skærpet resultatfokus

1. Hvordan er indplaceringen af jobcentrets målgrupper på refusionstrappen:

- Hvilke resultater skabes der i dag for jobcentrets målgrupper?
  - Hvor stor en andel af de ledige går i job eller uddannelse – og hvornår afsluttes ledighedsforløbene typisk?
  - Hvor stor en andel af de sygemeldte vender tilbage i job – og hvornår afsluttes sygeforløbene typisk?
- Hvordan fordeler målgrupperne sig på refusionstrappens trin?
  - Hvor mange borgere har en varighed med hhv. 0-4 uger, 5-26 uger, 27-52 uger og mere end 52 uger?
  - Hvilke ydelser modtager disse borgere?

2. Hvordan påvirkes udgifter og budgetter af de nye refusionsregler:

- Hvordan påvirker den nye refusionsmodel forsørgelsesudgifterne?
  - Kan kommunen fremover regne med flere eller færre nettoudgifter som følge af, at virksomhedsrettet indsats ikke længere udløser refusion?
  - Hvilke målgrupper trækker flere/færre/de samme udgifter fra 2016?
- Hvordan tages der højde for de nye refusionsregler ved fremskrivning og budgettering af forsørgelsesudgifterne?
- Hvilke budgetmål vil være relevante at arbejde med fra 2016?
- Hvilke krav stiller de refusionsregler til opfølgning på budget og mål fra 2016?

3. Hvor er der behov for at ændre den nuværende indsatsstrategi:

- Får vi nok ud af den indsats vi giver – er resultatskabelsen tilstrækkelig?
  - Hvilke sammenhænge mellem indsats og resultater kan vi identificere?
  - Giver vi i dag indsatser som ikke resulterer i job, uddannelse eller at borgerens chancer for at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet øges?
- Vil det nuværende omfang af virksomhedsrettet indsats, vejledning og opkvalificering og mentor stadig være det rette fra 2016?
  - Er den virksomhedsrettede indsats tilstrækkelig målrettet og resultatskabende?
  - I hvilke situationer vil det fortsat være vigtigt at anvende vejledning og opkvalificering for at skabe resultater?
  - Er mentorindsatsen målrettet de rigtige målgrupper – anvendes mentorer der, hvor de er nødvendige?
- Hvad skal der til i 2015 for at sikre et højt resultatniveau, og dermed give et godt økonomisk afsæt fra 1. jan. 2016?

4. Hvordan arbejdes der med at investere i bedre resultatskabelse:

- Hvilken strategi skal vi forfølge, hvis vi ønsker at investere i indsatsen?
  - Hvordan udvælger vi de områder eller målgrupper, som vi vil investere i?
  - Er der målgrupper, som vi lettere kan gøre en forskel for end andre?
  - Hvor lang en tidshorisont skal investeringen have før der er resultater?
- Hvilke resultatkrav skal der sættes for at investeringen giver afkast?
- Hvordan følger vi op på investeringen?

3. Virkninger af den nye refusionsmodel

3.1. Fordeling af borgere på refusionstrappen

Viden om hvor stor en andel af målgrupperne, der udløser 20, 30, 40 og 80 pct. i refusion giver et afsæt for at vurdere grundlaget for kommunens økonomi fra 2016. Det giver også et afsæt for at drøfte, hvorvidt der kan tilrettelægges en målrettet indsats, som giver bedre resultater og sikrer, at perioden i offentlig forsørgelse bliver så kort som muligt for de fleste ledige.

De fleste har modtaget offentlig forsørgelse så længe, at det giver den laveste refusion.

En opgørelse af, hvordan den samlede målgruppe i landets kommuner fordeler sig på de enkelte refusionstrappetrin, viser, at mere end halvdelen af målgruppen har så lang varighed i det offentlige system, at det udløser den laveste refusionsprocent på 20 pct. Samtidig er det en meget lille andel af den samlede målgruppe, der udløser den højeste refusionsprocent på 80 pct.

Opgørelsen viser også, at der er væsentlig forskel – mellem kommunerne – på, hvilken anciennitet, der gør sig gældende for de enkelte kommuners målgrupper samlet set.

Om der er tale om relativt flere med lang (eller evt. kort) anciennitet har betydning for, hvilket fokus jobcenterledelsen skal have i løbet af 2015 og frem.

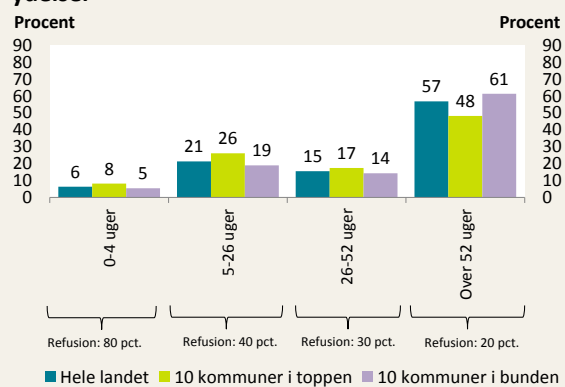
Kommuner, som har en relativt større gruppe med mere end ét års varighed på offentlig forsørgelse, kan overveje om, der skal sættes på målrettede indsatser, som kan give bedre resultater for de mest langvarigt ledige.

Kommuner, som har relativt større grupper med fx mellem et halvt og ét års varighed på offentlig forsørgelse, kan overveje om, der skal tilbydes særligt målrettede indsatser, som kan give bedre resultater for netop disse ledige, og dermed forebygge endnu længere ledighedsforløb for disse målgrupper.

Opgørelse af indplacering af jobcentrets målgruppe på refusionstrappen kan på den måde give en pejling af, hvor der er brug for at fokusere for at sikre en bedre resultatskabelse.

På næste side ses indplaceringen på refusionstrappen for modtagere af hhv. dagpenge, kontanthjælp/uddannelseshjælp og sygedagpenge. Det ses, at der er stor forskel på, hvordan målgrupperne fordeler sig inden for de forskellige ydelsestyper, og der vil derfor naturligvis være brug for forskellige indsatsmæssige satsninger for de enkelte målgrupper.

Figur 3.1: Opgørelse af anciennitet på tværs af ydelser

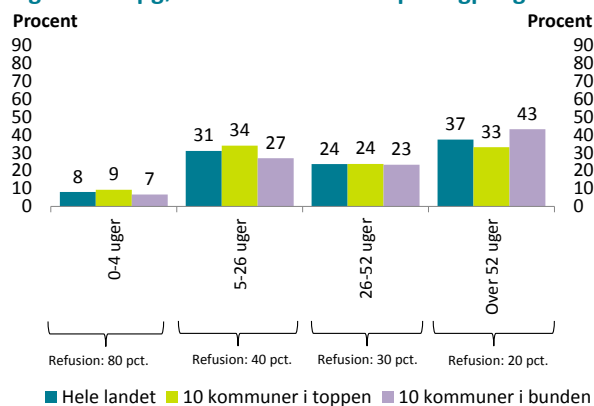
Kilde: DREAM, KL og egne beregninger.

Anm.: Antallet af forsørgelsesuger i 2013. De 10 kommuner i toppen er de ti kommuner, der med deres anciennitet i 2013 vil have den højeste gennemsnitlige refusionsprocent. De 10 kommuner i bunden er de ti kommuner, der med deres anciennitet i 2013 vil have den laveste gennemsnitlige refusionsprocent. For førtidspension, fleksjob og ledighedsydelse er der kun medtalt personer, der er startet med at modtage pågældende ydelse i 2013.

Fordeling af tre forskellige forsørgelsesydelser på refusionstrappen

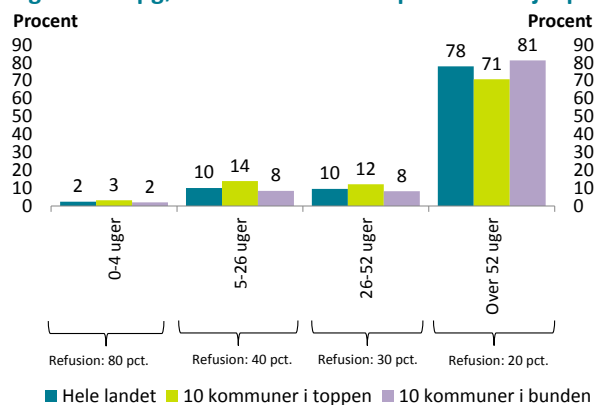
Figur 3.2: Opgørelse af anciennitet på dagpenge

Dagpengemodtagere har en kortere varighed

- Dagpengemodtagere har generelt en kortere varighed på offentlig forsørgelse og har dermed en bedre indplacering på refusionstrappen.
- Det er kun lidt over en tredjedel af dagpengemodtagerne, der udløser den laveste refusionsats.
- Der er dog også her væsentlig spredning i, hvordan de enkelte kommuners målgruppe fordeler sig.

Figur 3.3: Opgørelse af anciennitet på kontanthjælp

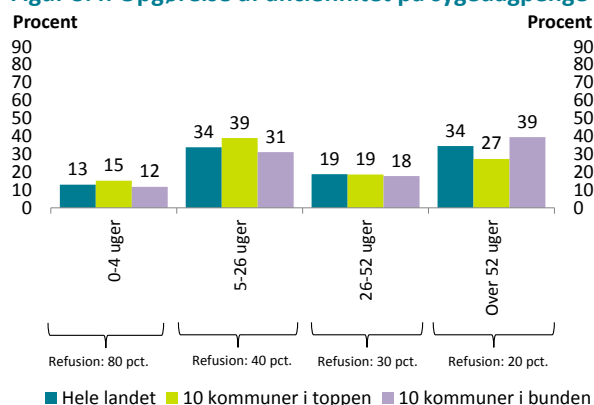

For kontanthjælpsmodtagere er der en stor overvægt med lang varighed

- Knap fire femtedele af kontanthjælpsmodtagerne har over et års varighed på offentlig forsørgelse og udløser dermed den laveste refusionsats.
- Kun en meget lille andel af kontanthjælpsmodtagerne udløser den højeste refusionsats.

Anm.: Tallene er for 2013, før kontanthjælpsmodtagere blev opdelt i kontanthjælp og uddannelseshjælp

Figur 3.4: Opgørelse af anciennitet på sygedagpenge

En tredjedel af sygedagpengemodtagerne har en anciennitet på over et år

- Blandt sygedagpengemodtagerne har en tredjedel mere end et års varighed på offentlig forsørgelse og udløser derfor den laveste refusionsats.
- Samtidig er der en høj andel af sygedagpengemodtagerne, der er indplaceret på de to første trin i refusionstrappen og udløser enten 80 pct. eller 40 pct. refusion.

3.2. Øget kommunalt ansvar for udgifterne

Med de nye refusionsregler vil den andel af udgifterne, som finansieres af staten via refusionerne, ændre sig. Generelt vil kommunerne fremover have en lavere gennemsnitlig refusion end i dag. Beregninger viser, at på landsplan sænkes den gennemsnitlige refusionsprocent for så vidt angår de *midlertidige* forsørgelsesydelse (dvs. ekskl. førtidspension, ledighedsydelse og fleksjob) med ca. 8 pct.point¹.

Det betyder, at den kommunale medfinansieringsandel bliver større. Det giver i sig selv udslag i øget kommunaløkonomisk ansvar for udgifterne på beskæftigelsesområdet. Det giver også et skærpet incitament til at skabe bedre resultater.

Både i den nuværende og den fremtidige refusionsmodel er der en forskel på, hvor meget refusion de forskellige kommuner hjemtager.

Fremover forventes denne forskel dog at blive mindre: Refusionsprocenten er i gennemsnit 3 procentpoint højere for de 10 kommuner, som hjemtager mest refusion, sammenlignet med refusionsprocenten for de 10 kommuner, som hjemtager mindst refusion.

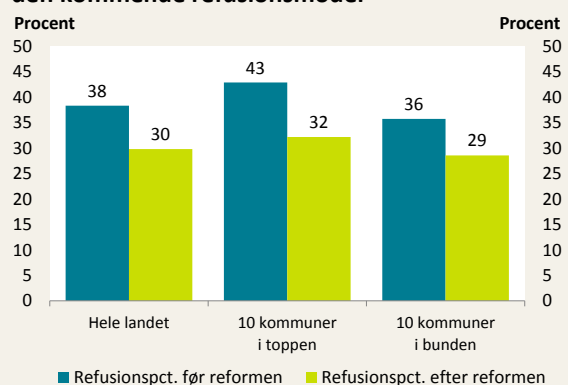
Forskellen ser måske umiddelbart ikke så stor ud, men den har stor betydning for kommunens økonomi. For en gennemsnitskommune vil 1 pct.point i lavere gennemsnitlig refusionsprocent betyde ca. 5,6 mio. kr. mindre i refusion om året.

Derfor er det vigtigt for jobcenterledelsen at have fokus på kerneopgaven og på at skabe resultater.

Jo bedre resultater, jo mere nedbringes målgruppens varighed i offentlig forsørgelse og jo bedre et grundlag skaber det for kommunens økonomi.

I den nye refusionsmodel kan den andel af udgifterne, som finansieres af staten via refusion, variere meget for de forskellige ydelser. Fx er refusionsprocenten markant lavere for dagpenge og kontanthjælp ift. den nuværende refusion, mens der er lidt mindre forskel på den nuværende og den nye refusionsprocent for sygedagpenge.

Figur 3.5: Den gennemsnitlige refusionsprocent på de midlertidige ydelser i den nuværende og den kommende refusionsmodel

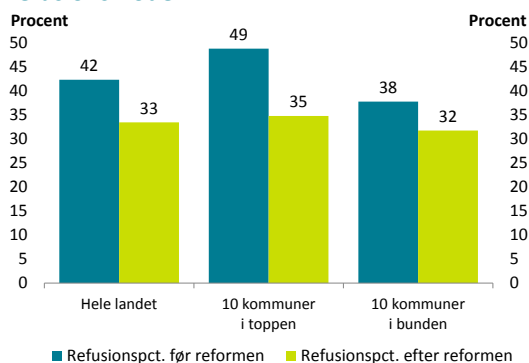
Kilde: DREAM, KL, Jobindsats.dk og egne beregninger.

Anm.: Baseret på antallet af forsørgelsesuger i 2013 samt de kommunale og statslige forsørgelsesudgifter i 2013. For opgørelsen af refusionsprocenten før reformen er de 10 kommuner i toppen/bunden de kommuner, der i 2013 havde den højeste/laveste gennemsnitlige refusionsprocent. For opgørelsen af refusionsprocenten efter reformen er de 10 kommuner i toppen/bunden de ti kommuner, der med deres anciennitet i 2013 vil have den højeste/laveste gennemsnitlige refusionsprocent. **Førtidspension, ledighedsydelse og fleksjob er ikke inkluderet i opgørelsen.**

¹ I sammenligninger af gamle og nye gennemsnitlige refusionsprocenter har det stor betydning for opgørelsen, om udgifter til førtidspensioner, fleksjob og ledighedsydelse medtages eller ej. Det hænger sammen med den høje refusionsprocent for de "gamle" førtidspensioner på 100 og 50 pct. I opgørelsen af den gennemsnitlige refusionsprocent i dette arbejdsrapport er disse udgifter ikke medtaget.

Den gennemsnitlige refusionsprocent for tre forskellige forsørgelsesydelser

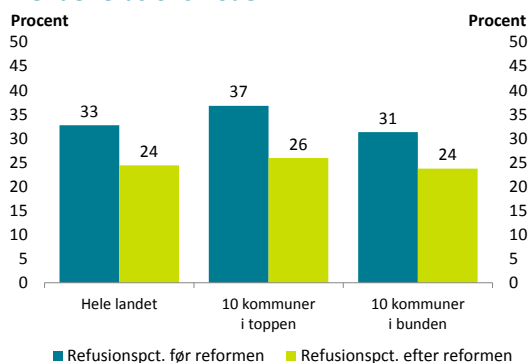
Figur 3.6: Gennemsnitlig refusionsprocent for dagpenge i den nuværende og den kommende refusionsmodel

Refusionsprocenten for dagpenge falder mest

- Refusionsprocenten falder mest for dagpenge. Det vil sige, at det er på dagpengeområdet, at den nye refusionsmodel gør den største forskel.
- Med den nye model vil der på dagpengeområdet skønmæssigt være en forskel på 3 procentpoint på de 10 kommuner, der modtager mest refusion og de 10 kommuner, der hjemtager mindst refusion.

Figur 3.7: Gennemsnitlig refusionsprocent for kontanthjælp i den nuværende og den kommende refusionsmodel

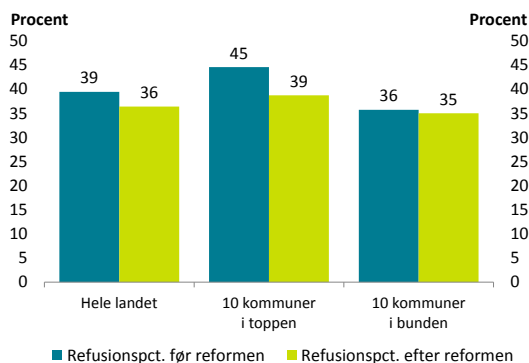

Anm.: Tallene er for 2013, før kontanthjælpsmodtagere blev opdelt i kontanthjælp og uddannelseshjælp

Kommunerne vil fremover få refunderet omkring en fjerdedel af kontanthjælpsudgifterne

- Landets kommuner vil med den nye refusionsmodel få refusion for ca. en fjerdedel af forsørgelsesudgifterne til kontanthjælp.
- Det afspejler den markante overvægt af kontanthjælpsmodtagere med mere end et års anciennitet på offentlig forsørgelse.
- Der er mindre spredning i refusionsprocenten for kontanthjælp blandt kommunerne i toppen og kommunerne i bunden.

Figur 3.8: Gennemsnitlig refusionsprocent for sygedagpenge i den nuværende og den kommende refusionsmodel

Refusionsprocenten for sygedagpenge falder mindre end den samlede refusionsprocent

- For udgifterne til sygedagpenge vil refusionsprocenten med det nye system falde med ca. 3 pct.point.
- Når refusionen ikke falder lige så meget som for de andre ydelser, skyldes det primært, at kommunerne fremover hjemhenter 20 pct. refusion for sygedagpengemodtagerne med mere end et års varighed, hvor de i dag ikke får nogen refusion for denne gruppe.

3.3. Potentialet ved bedre resultater

Med den nye refusionsmodel er der fortsat store potentialer for den enkelte kommune i at opnå bedre resultater af beskæftigelsesindsatsen.

Bedre resultater gør en stor forskel for den enkelte borger, som fx kommer i job eller som via uddannelse gives chancen for at sikre sig selv en mere stabil tilknytning til arbejdsmarkedet i fremtiden og til at forsørge sig selv.

Potentialet for borgeren ved bedre resultater

Det har stor betydning for borgeren, hvis jobcentrets indsats betyder, at borgeren får job eller kommer i uddannelse.

Hver måned modtager en dagpengemodtager knap 18.000 kr. (før skat) på højeste dagpenge sats. Hvis borgeren i stedet kommer i job til en timeløn på 150 kr., så vil borgeren opnå en månedlig lønindkomst på 24.000 kr. (før skat).

Hvis jobcentrets indsats kan skabe resultater, som gør at borgeren kommer hurtigere i job, så forbedres borgerens private økonomi med ca. 6.000 kr. månedligt før skat.

Derudover betyder bedre resultater, at risikoen for langtidsledighed reduceres, og borgerens chancer for permanent selvforsørgelse stiger.

For kommunen betyder bedre resultater, at kerneopgaven er løst, og kommunen får en bedre økonomi. Og selvom de varige beskæftigelsesresultater er bedst både for borgeren og kommunens økonomi, så viser nedenstående beregningseksempel, at der også er potentiale i at opnå afkortende og ikke-varige effekter for de offentligt forsørgede.

Potentialet for en kommunes økonomi ved bedre resultater

Det har stor betydning for en kommunes økonomi, hvis jobcentrets indsats betyder, at borgerne i målgruppen forlader offentlig forsørgelse hurtigst muligt.

Hver måned afholder kommunen knap 10.000 kr. i udgifter til offentlig forsørgelse for én kontanthjælpsmodtager (forsørger), som har modtaget offentlig forsørgelse mellem 26 og 52 uger. Hvis kontanthjælpsmodtageren har modtaget offentlig forsørgelse i mere end ét år koster det kommunen ca. 11.400 kr.

Hvis jobcentrets indsats kan skabe resultater, som gør at, 10 kontanthjælpsmodtagere, som har modtaget offentlig forsørgelse mellem 26-52 uger, kommer i job 1 måned tidligere, så forbedres kommunens økonomi med ca. 100.000 kr.

Hvis det i stedet drejer sig om kontanthjælpsmodtagere med mere end 1 års anciennitet vil det yderligere forbedre økonomien med 14.000 kr.

4. Bedre grundlag for resultatstyring

Den nye refusionsmodel med en væsentlig større kommunal finansiering og reduktionen af refusionssatserne for kommunens driftsudgifter til aktive tilbud mv. betyder, at kommunerne må overveje, hvordan der skal tages højde for de nye regler i udarbejdelsen af budget 2016. Der er behov for at tilvejebringe et bedre informationsgrundlag, som kan danne de nye forudsætninger for grundbudgettet, og dermed giver et bedre grundlag for resultatstyring og opfølgning.

4.1. Grundbudget for overførselsudgifterne

I dag tager udarbejdelsen af budgettet for kontanthjælp, uddannelseshjælp, dagpenge, sygedagpenge mm udgangspunkt i mængder og priser. Det vil også være nødvendigt fremover, men de nye refusionsregler betyder, at der bliver brug for at opgøre både mængder og priser på en ny måde.

Dannelse af budget med de nye refusionsregler

Når der fremover foretages et skøn for antallet af helårspersoner på fx kontanthjælp for det kommende budgetår, vil der være brug for at kunne opdele skønnet for antallet af helårspersoner efter deres anciennitet i offentlig forsørgelse svarende til de fire refusionstrin:

Eksempel 1: Helårspersoner fordelt på de fire refusionstrin

Antal helårspersoner		0-4	5-26	27-52	Over 52	Gns. refusionsprocent
Kontanthjælp (udvalgte)	I alt	uger/ 80 pct.	uger/ 40 pct.	uger/ 30 pct.	uger/ 20 pct.	(pct.)
Fyldt 30 år, forsørger børn	120	2,4	6	9,6	102	23
Fyldt 30 år, andre	200	4	8	8	180	22,4
Under 25 år, udeboende	30	12	6	6	6	50
Under 25 år, hjemmeboende	15	9	3	1,5	1,5	61
I alt kontanthjælp (udvalgte)	365	27,4	23	25,1	289,5	26,5

En kommune skønner i alt 365 helårspersoner i budgetåret på de udvalgte kontanthjælpsydelse

Kommunen vurderer, at helårspersoner fordeler sig sådan, at 79 pct. af helårspersonerne (289,5 pers.) har en varighed over 1 år. Men fordelingen er forskellig på tværs af ydelserne

Fordelingen på de enkelte ydelser giver mulighed for at beregne en gennemsnitlig refusionsprocent

Opdelingen på varigheder giver mulighed for at udregne en gennemsnitlig refusionsprocent for hver enkelt delmålgruppe. Sammen med budgetårets ydelsessatser giver det mulighed for at beregne et nyt budgetskøn, hvor der er taget højde for de nye refusionsregler.

Eksempel 2: Beregning af budget med den nye refusionsmodel

Kontanthjælp (udvalgte)	Helårspersoner I alt	Budget- årets satser (årligt kr.)	I alt brutto- udgifter (1.000 kr.)	Gns. refusi- onsprocent (pct.)	I alt netto- udgifter (1.000 kr.)	Beregnet refusionsind- tægter (1.000 kr.)
Fyldt 30 år, forsørger børn	120	172.800	20.700	23	16.000	4.800
Fyldt 30 år, andre	200	132.000	26.400	22,4	20.500	5.900
Under 25 år, udeboende	30	84.000	2.500	50	1.300	1.300
Under 25 år, hjemmeboende	15	42.000	600	61	200	400
I alt kontanthjælp (udvalgte)	365	137.800	50.300	26,5	37.000	13.300

Når antallet af helårspersoner ganges med budget-årets satser og summeres, får kommunen et skøn for bruttoudgifterne til forsørgelse

Når bruttoudgiftsskønnet korrigeres for den beregnede refusionsprocent, får kommunen et skøn for nettoudgifterne (ca. 37 mio. kr.) til kontanthjælp, hvor der er taget højde for de nye refusionsregler

Skønnet for de beregnede refusionsindtægter udgør 13 mio. kr.

4.2. Nye budgetmål

Ofte indeholder budgettet en række forskellige budgetmål, som sætter fokus på løsningen af kerneopgaver inden for budgettets rammer. Nogle budgetmål er rettet direkte mod kerneopgaven, mens andre budgetmål er rettet mod udmøntningen af politisk prioriterede projekter. Nogle budgetmål er langsigtede, mens andre har et kortere sigte. Nogle budgetmål er rettet skarpt mod effekter og resultater og er meget målbare, mens andre budgetmål går mere på processen end på selve resultatet og er sværere at kvantificere.

Når de nye refusionsregler ændrer på forudsætningerne for budgettet, er der også brug for at revidere og sætte nye budgetmål. Mål, som fx handler om aktiveringsgrader og antal kontanthjælpsmodtagere i virksomhedspraktik, bliver mindre relevante set i forhold til mål om effekter og resultater.

Det er en vigtig ledelsesopgave at sikre, at budgetmålene er formuleret enkelt og retvisende, og der lægges op til et målsætningsniveau, som både er ambitiøst og samtidig realistisk.

En bred vifte af budgetmål, som både omfatter klare effektmål og mere indsats- eller procesrelaterede mål, understøtter tilsammen et bredt og helhedsorienteret fokus på kerneopgaven og videreudvikling af beskæftigelsesindsatsen. Derfor kan det være en god ide, at faste budgetmål kombineres med budgetmål, som er sat i forhold til andre mål eller evt. benchmark.

Eksempler på relevante budgetmål

- i en resultatorienteret styring

Eksempler på mål som har fokus på effekter og resultater:

- X pct. af de jobparate skal være i beskæftigelse inden 4 uger og x pct. skal være i job inden 26 uger.
- X pct. af jobcentrets samlede målgrupper, som har modtaget offentlig forsørgelse i 26-52 uger skal have forladt offentlig forsørgelse inden udgangen af den 52. ledighedsuge.
- Den gennemsnitlige varighed for dagpengemodtagere skal gennemsnitligt reduceres med 2 uger (3 procentpoint) i 2015

Eksempler på resultatmål i forhold til benchmark:

- Andelen af jobparate, der er i ordinær beskæftigelse efter 6 måneder skal være blandt de tre bedste i klyngen/i landet
- Andelen af unge uddannelseshjælpsmodtagere, der påbegynder og fastholdes i uddannelse i mindst 12 måneder, skal være mindst 50 pct. og samtidig være blandt de tre bedste i klyngen/i landet

Eksempel på mål som kombinerer indsatser med resultater:

- 65 pct. af de ledige, der gennemfører et forløb i en privat virksomhed, skal inden for 3 måneder være uafhængig af offentlig forsørgelse fra kommunen

Budgetmål i praksis

Det er vigtigt, at der arbejdes med at omsættes budgetmålene til mål, som giver mening i forhold til det arbejde, der udføres i jobcentret. Først når målene er nedbrudt til mål, som ansvarliggør jobcentrets afdelinger og teams, er det muligt at bruge budgetmålene i den daglige ledelse af jobcentret. I nogle jobcentre vil det være relevant at indarbejde de nedbrudte mål i teamkontrakter, i andre jobcentret indarbejdes målene fx i virksomhedsplaner.

Budgetmål omsat til mål for en afdeling i jobcentret

- i en resultatorienteret styring

Eksempel:

En kommune har vedtaget følgende budgetmål på beskæftigelsesområdet:

"Selvforsørgelsesgraden blandt job- og uddannelsesparate skal øges med x pct. point i det kommende år."

For at nå budgetmålet er der sat følgende resultatmål for jobcentret:

- 50 pct. af de job- eller uddannelsesparate er i job eller uddannelse i min. 1½ måned ud af en 3 måneders periode efter henvendelse i jobcentret
- Nettotilgangen til gruppen med mere end 12 mdrs. offentlig forsørgelse skal være nul

For at bidrage til at nå jobcentrets resultatmål er der bl.a. sat følgende mål for afdelingen for jobparate kontanthjælpsmodtagere i jobcentret:

- X pct. af de jobparate kontanthjælpsmodtagere skal vendes i modtagelsen (dvs. max modtage kontanthjælp i 7 dage)
- 90 pct. af de jobparate kontanthjælpsmodtagere med 3-6 måneders ledighed skal være i gang med en virksomhedsrettet indsats (fx løntilskud og nyttejob) i en branche med gode jobmuligheder og have tilknyttet jobcentrets særlige opfølgingsindsats

Det siger sig selv, at der fortsat vil være stærkt behov for systematisk og retvisende opfølgning i forhold til de fastsatte budgetmål. Som noget nyt må det også gælde opfølgning på fordelingen af målgrupper på de fire trin på refusionstrappen.

5. En resultatorienteret strategi for indsatsen

Den nye refusionsmodel og de seneste ændringer af refusionssatserne for kommunens driftsudgifter til aktive tilbud mv. betyder også, at kommunerne må overveje, hvordan indsatsen fremover skal tilrettelægges, så økonomien hænger sammen og der samtidig skabes bedre resultater.

5.1. Ændrede incitamenter for redskabsanvendelsen

Ændringerne af refusionsreglerne betyder, at incitamenterne vedrørende brug af redskaber i indsatsen er ændret.

Tidligere kunne anvendelsen af bestemte redskaber give en økonomisk fordel, selv om det ikke nødvendigvis var nogen velbegrundet indsats. Med den nye refusionsmodel vil der være et entydigt incitament til, at indsatsen skal gøre en forskel - at skabe resultater for borgere og virksomheder og dermed også for kommunens økonomi.

Ændringer af incitamenter for brug af redskaber i indsatsen

Incitamenter <u>før</u> ændringerne af refusionsregler	Incitamenter <u>efter</u> alle ændringer af refusionsreglerne er gennemført
Tilbud efter kap. 10 • Anvend tilbud efter kap. 10 i beskæftigelsesindsatsen • Begræns udgifterne til driftsloftet	Tilbud efter kap. 10 • Anvend tilbud efter kap 10, hvis det kan forventes at afkorte ledighedsperioden • Anvend i højere grad tilbud om ordinær uddannelse – især målrettet dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere • Anvend øvrig vejledning og opkvalificering målrettet de mere udsatte målgrupper, fx personer i ressourceforløb og aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere
Tilbud efter kap. 11 • Anvend hellere virksomhedspraktik end ingen aktivering og tilbud efter kap 10	Tilbud efter kap. 11 • Anvend virksomhedspraktik, hvis det kan forventes at afkorte ledighedsperioden
Tilbud efter kap. 12 • Anvend hellere løntilskud end ingen aktivering og tilbud efter kap 10	Tilbud efter kap. 12 • Anvend løntilskud, hvis det kan forventes at afkorte ledighedsperioden
Mentor • Anvend mentor til flere målgrupper	Mentor • Anvend mentor til de mest udsatte målgrupper • Anvend kun mentor udover udgiftsrammen, hvis der konkret kan sandsynliggøres resultater

5.2. Vurdering af indsatsen – hvad bliver vigtigt fremover?

Der er en række områder, som bliver vigtige at forholde sig til, når der skal foretages en vurdering af, om den nuværende indsatsstrategi er den rigtige – dvs. er tilstrækkelig resultatskabende eller om der er brug for at foretage tilpasninger af indsatsen:

- Har vi det rette aktiveringsomfang?
- Har vi den rette anvendelse og sammensætning af redskaberne i indsatsen?
- Er timingen af indsatsen rigtig?
- Er resultatskabelsen tilstrækkelig?
- Hvilke alternativer har vi til den nuværende indsats?
- Har medarbejderne og ledere tilstrækkelige kompetencer til at bære den nye strategi for indsatsen igennem?

I boksen nedenfor ses en række spørgsmål, som uddyber ovenstående og kan give inspiration til, hvad der vil være vigtigt at forholde sig til, når den nuværende indsats skal vurderes.

Eksempler på vigtige spørgsmål når indsatsen skal vurderes (I)

- i en resultatorienteret styring

Vurdering af aktiveringsomfanget:

- Hvordan er sammenhængen mellem vores aktiveringsomfang i dag og den refusion, vi hjemtager for de enkelte målgrupper?
- Hvilket aktiveringsomfang er hensigtsmæssigt i forhold de enkelte målgrupper for at skabe resultater og sikre en god økonomi?
- Hvad betyder det for driftsudgifterne til aktivering, hvis aktiveringsomfanget skal reduceres eller øges for bestemte målgrupper?

Vurdering af redskabsanvendelsen:

- Hvilken redskabsanvendelse er der i indsatsen i dag – hvordan er indsatsen sammensat?
- Hvilke typer af vejlednings- og opkvalificeringstilbud anvendes i indsatsen og hvem modtager disse tilbud?
- Hvordan anvender vi ordinær uddannelse i dag – og til hvem – og med hvilke resultater?
- Hvordan kan vi bedst gøre brug af puljerne til uddannelsesløft til at skabe resultater?
- Hvordan sikres målrettet brug af opkvalificeringstilbud inden for områder med de største jobmuligheder?
- I hvilket omfang modtager jobparate og uddannelsesparate i dag tilbud efter § 32, som ikke længere vil udløse refusion?
- I hvilket omfang anvender vi i dag virksomhedsrettet aktivering for at hjemtage højere refusion?
- Hvilke leverandører bidrager til indsatsen – med hvilken indsats, til hvilken pris og til hvilke målgrupper og med hvilke resultater?

Eksempler på vigtige spørgsmål når indsatsen skal vurderes (II)

- i en resultatorienteret styring

Vurdering af tidspunktet for aktivering:

- Hvornår i ledighedsforløbet modtager de enkelte målgrupper aktivering?
- Hvordan passer tidspunktet for aktivering i forhold til målet om at skabe resultater?
- Er der grund til eller mulighed for at fremrykke aktiveringen?
- Hvis der er mulighed for at fremrykke aktiveringen – kræver det så at vi screener borgerne tidligere og mere effektivt?
- Er der mulighed for at forkorte aktiveringsforløbene for at opnå bedre resultater?
- Hvis vi skal reducere aktiveringsomfanget, til hvilke målgrupper og hvornår i ledighedsforløbet skal vi ikke længere give tilbud om aktivering?

Vurdering af resultatskabelsen:

- Hvilke tilbud giver hhv. høj og lav effekt? Hvilke målgrupper modtager de tilbud, der giver hhv. høj og lav effekt?
- Er der tilbud, som vi ikke længere tror på, har en effekt eller skaber resultater for borgeren?
- Er vores virksomhedsindsats tilstrækkelig resultatskabende – er der tilstrækkeligt resultatfokus i det virksomhedssamarbejde vi har i dag?
- Er vores tværfaglige indsats tilstrækkelig effektiv og resultatskabende som den er i dag?
- Hvilke målgrupper er lettere og billigere at skabe effekter for end andre?
- Hvilke målgrupper er sværere og dyrere at skabe effekter for end andre?
- Hvordan bidrager vores jobrådgivning og jobformidling til resultatskabelsen – kan denne del af indsatsen tilrettelægges tidligere og mere effektivt?
- Hvordan kan samtalerne anvendes til at opnå bedre resultater?

Vurdering af alternativer til den nuværende indsats:

- Kan den frivillige indsats spille en større rolle end i dag?
- Kan selvbetjeningsløsninger erstatte indsatser vi giver i dag?

Vurdering af kompetencer til opgaveløsning og øget resultatskabelse:

- Har vi de rette kompetencer i jobcentret til at bære en strategi igennem, der skaber bedre resultater?
- Hvis ikke - hvilke former for kompetenceløft er der brug for og hvordan
- Hvilke kompetencer er vigtigt at sikre først – og hvilke kompetencer kan vente?

6. Investeringer i en bedre resultatskabelse

I den nye refusionsmodel afhænger refusionshjemtagelsen af borgerens samlede varighed på offentlig forsørgelse. Dermed understøtter den nye refusionsmodel et skærpet fokus på resultatskabelsen.

For mange jobcentre vil det kræve investeringer i indsatsen for målrettet at satse på at opnå bestemte resultater med indsatsen. Investeringer i indsatsen for at skabe resultater kræver god forberedelse. Jo bedre beskrivelserne af målet med investeringen, og virkemidlerne, der skal til for at nå målet, jo lettere er det for det politiske niveau at tage stilling til investeringen og for jobcentret at sætte indsatsen i værk, når ressourcerne er tildelt.

Dernæst er det helt afgørende, at det kan lade sig gøre at følge op på, om investeringen har givet afkast – og det er en god ide at gøre sig klart, hvordan og hvornår der skal følges op, allerede inden investeringen sættes i gang.

På de efterfølgende sider gives fire eksempler på områder, der kan være mål for investeringer i resultatskabelsen, og det synliggøres, hvilke økonomiske gevinster, der kan være ved disse investeringer på både kort og lang sigt, når den nye refusionsordning træder i kraft.

Eksempel 1: Unge, der har brug for en ekstra indsats for at blive i uddannelse

I de fleste kommuner er der i dag en gruppe af unge uddannelsesparate, som modtager uddannelseshjælp, og som kun venter på at komme i uddannelse. I oktober var der næsten 16.000* unge på landsplan i denne gruppe.

Undersøgelser har vist, at selvom det lykkes for den unge at påbegynde uddannelse, er der også en betydelig risiko for, at den unge falder fra uddannelsen igen, og dermed falder tilbage i det kommunale beskæftigelsessystem. Det er u hensigtsmæssig både for den unge selv og den kommunale økonomi.

Hvis en kommune investerer i, at flere unge fastholdes og gennemfører den uddannelse, som pågældende er begyndt på, giver det både en gevinst for den unge og for kommunens økonomi. Med en uddannelse stilles den unge bedre i forhold til at kunne forsørge sig selv og sikre fast tilknytning til arbejdsmarkedet på længere sigt. Og lykkes det for kommunen at få flere unge til at gennemføre en uddannelse, forebygger kommunen samtidig udgifter til langvarige forløb i offentlig forsørgelse i fremtiden.

Det ses af nedenstående beregningseksempel:

Det kan betale sig at investere i at fastholde unge i uddannelse

- Med de nye refusionsregler koster det ca. **43.000 kr.** på årsbasis for kommunen, når en ung uddannelsesparat er i offentlig forsørgelse.

Uden investering

- Hvis den unge uddannelsesparat påbegynder uddannelse efter 6 måneder, men frafalder uddannelsen igen efter 2 måneder pga. en manglende fastholdelsesindsats, koster det kommunen ca. 35.000 kr. i løbet af et år.
De to måneder, som den unge er i uddannelse i stedet for offentlig forsørgelse giver således kommunen en besparelse på **8.000 kr.** Men uddannelsesfrafaldet kan betyde, at den unge mister modet til at gennemføre en uddannelse, og i stedet risikerer den unge og kommunen, at den unge fastholdes i offentlig forsørgelse i lang tid fremover.

Med investering

- Hvis kommunen med investering i en fastholdelsesindsats kan få den unge til at fortsætte i uddannelse i stedet for at falde tilbage til offentlig forsørgelse, vil der være en økonomisk besparelse for kommunen på ca. **25.000 kr.** i det første år. En del af denne besparelse kan anvendes til at investere i fastholdelsesindsatsen.
Samtidig betyder investeringen, at kommunen forebygger fremtidige udgifter til offentlig forsørgelse. Dermed understøtter investeringen et godt grundlag for kommunens økonomi fremover.
- Lykkes det kommunen at opnå samme resultat for ikke bare én ung men 10 unge, så giver det et rum til investering i en fastholdelsesindsats på ca. 250.000 kr.

Bilag 7.4 indeholder nærmere beskrivelse af forudsætninger og beregninger bag ovenstående eksempel.

*Antallet er opgjort i fuldtidspersoner.

Eksempel 2: Sygemeldte, der kan komme hurtigere tilbage i jobbet med en tidligere indsats

Hvert år sygemeldes en stor andel af den beskæftigede del af befolkningen, og for nogle bliver der tale om en meget lang sygemelding. I oktober var der mere end 68.000* sygedagpengemodtagere på landsplan, hvoraf 29.000* sygedagpengemodtagere har været sygemeldte i mere end 26 uger.

Undersøgelser har vist, at længere sygemeldinger kan undgås med den rigtige indsats. Derfor gælder det om at sikre, at sygemeldte, som kan hjælpes med en tidlig indsats, får den rette hjælp og undgår at forblive sygemeldt i en lang periode. Lange sygemeldinger er uhensigtsmæssigt både for den syge, arbejdsgiveren og den kommunale økonomi.

Hvis en kommune investerer i en tidligere indsats, der kan begrænse de meget lange sygedagpengeforløb, giver det både en gevinst for de borgere, der hurtigere kan vende tilbage til deres job, og for kommunens økonomi.

Betydningen for kommunens økonomi ved at begrænse lange sygedagpengeforløb ses af nedenstående beregningseksempel:

Det kan betale sig at investere i en tidlig sygedagpengeindsats

- Med de nye refusionsregler koster det over en toårig periode ca. **300.000 kr.** for kommunen, når en sygedagpengemodtager er sygemeldt i 2 år.

Med investering i hurtigere raskmelding

- Hvis kommunen med investering i en raskmeldingsindsats kan få sygedagpengemodtagerens sygemeldingsperiode begrænset til 1½ år, vil der være en økonomisk besparelse for kommunen på ca. **95.000 kr.** i den toårige periode. Hvis det lykkes at få sygemeldingsperioden yderligere begrænset til kun at vare 1 år, vil der være en økonomisk besparelse for kommunen på ca. **170.000 kr.** En del af denne besparelse kan anvendes til at investere i raskmeldingsindsatsen.
- Lykkes det kommunen at opnå samme resultat for ikke bare én sygedagpengemodtager men 10 sygedagpengemodtagere, så giver det et rum til investering i en mere effektiv raskmeldingsindsats på ca. 1-1,7 mio. kr.

Bilag 7.4 indeholder nærmere beskrivelse af forudsætninger og beregninger bag ovenstående eksempel.

* Tallene er opgjort i fuldtidspersoner.

Eksempel 3: Dagpengemodtagere, der kan forlade dagpenge hurtigere efter en tidlig samtale

En meget stor andel af dagpengemodtagere har relativt korte dagpengeforløb. De fleste af de korte dagpengeforløb afsluttes uden en særlig indsats fra jobcentret, men for nogle kan en tidlig samtale gøre en forskel, så dagpengeforløbet afsluttes endnu tidligere. I oktober var der mere end 86.000* dagpengemodtagere på landsplan, hvoraf 60.000* har været ledige i mindre end 13 uger.

Undersøgelser har vist, at samtaler tidligt i forløbet kan medvirke til at forkorte ledighedsforløb. Derfor gælder det om at dagpengemodtagere, som kan hjælpes med en tidlig samtale, får en samtale, som kan medvirke til at borgeren afslutter dagpengeforløbet. Jo kortere forløbet er, jo mere er det til gavn for den ledige og den kommunale økonomi.

Det ses af nedenstående beregningseksempel:

Det kan betale sig at investere i tidlige samtaler

- Med de nye refusionsregler koster det ca. **24.000 kr.** for kommunen, når en borger modtager dagpenge i 3 måneder.

Med investering i en tidlig samtale samt evt. tæt opfølgning

- Hvis kommunen investerer i, hvor borgeren modtager en samtale tidligt i sit dagpengeforløb fx i uge 2, som kan forkorte borgerens periode på dagpenge til 4 uger i stedet for 3 måneder, vil der være en økonomisk besparelse for kommunen på ca. **21.000 kr.** i løbet af perioden på tre måneder. En del af denne besparelse kan anvendes til at investere i den tidlige samtaleindsats. For nogle kan der også være brug for at følge den tidlige samtale op med en opfølgningsindsats kort efter samtalen.
- Lykkes det kommunen at opnå samme resultat for ikke bare én dagpengemodtager men 10 dagpengemodtagere, så giver det et rum til investering i tidligere samtaler og evt. opfulgt af en tæt opfølgningsindsats på ca. 210.000 kr.

Bilag 7.4 indeholder nærmere beskrivelse af forudsætninger og beregninger bag ovenstående eksempel.

* Tallene er opgjort i fuldtidspersoner.

Eksempel 4: Dagpengemodtagere, der har brug for et uddannelsesløft

Der er en gruppe af dagpengemodtagere, som har brug for et uddannelsesløft for at sikre en mere varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Med beskæftigelsesreformen er der skabt mulighed for, at dagpengemodtageren får uddannelsesløft på op til 2 år og modtager 80 pct. af dagpengesatsen i uddannelsesperioden.

Kommunen kan få dækket 100 pct. af udgifterne til uddannelsesforløb, som er igangsat i 2015 og 2016 via en central pulje. Herefter dækkes 80 pct. af udgifterne via puljen.

Selvom længerevarende uddannelsesforløb er med til – på kort sigt – at fastholde den enkelte i offentlig forsørgelse, så er det en investering i, at den ledige med uddannelsen bliver i stand til at forsørge sig selv mere varigt fremover. Og selvom uddannelsesløftet betyder, at den ledige måske modtager dagpenge i længere tid end ellers, så er der udsigt til en mere varig og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet på længere sigt til mere gavn for den ledige og den kommunale økonomi.

I eksemplet nedenfor ses det, at det på sigt er godt givet ud, hvis kommunen investerer i uddannelsesløft til dagpengemodtagere, som ellers ville træde ind og ud af arbejdsmarkedet fx pga. ufaglært sæsonarbejde:

Det kan betale sig at investere i målrettet uddannelsesløft

- Med de nye refusionsregler koster det over en treårig periode ca. **265.000 kr.** for kommunen, når en borger modtager dagpenge i 2 år og er selvforsørgende i resten af tiden, jf. forløb A nedenfor.

Med investering i uddannelsesløft

- Hvis kommunen med investering i en indsats, hvor borgeren modtager et 1-årigt uddannelsesløft, kan hjælpe borgeren til fremadrettet varig beskæftigelse i stedet for at flekse ind og ud af dagpengesystemet, vil der være en økonomisk besparelse for kommunen på ca. **163.000 kr.** i løbet af den treårige periode. En del af denne besparelse kan fx anvendes til at investere i at finde de rette borgere, som har brug for et uddannelsesløft.
- Lykkes det kommunen at opnå samme resultat for ikke bare én dagpengemodtager men 10 dagpengemodtagere, så giver det en gevinst for kommunen, hvor der er rum til investering i uddannelsesløft på ca. 1,6 mio. kr.

Bilag 7.4 indeholder nærmere beskrivelse af forudsætninger og beregninger bag ovenstående eksempel.

7. Bilag

7.1. Ydelsesgrupper i refusionstrappen

Ydelser der tæller med i refusionstrappen	Ydelser der <u>ikke</u> tæller med i refusionstrappen
Arbejdsløshedsdagpenge	Efterløn
Særlig uddannelsesyndelse og midlertidig arbejdsmarkedsydelse	Seniorjob (inkl. kompensation, der gives til personer der venter på seniorjob)
Kontanthjælp (inkl. særlig støtte)*	Fleksydelse (til fleksjobvisiterede, der vil trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet.)
Uddannelseshjælp (fra 1. 1. 2014)	Delpension (til personer, der gradvis trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet)
Kontanthjælp i forbindelse med det 3-årige integrationsprogram	Brøkpension (til personer der ikke har ret til fuld folkepension)
Sygedagpenge	Feriedagpenge
Ledighedsydelse	Barselsdagpenge
Revalideringsydelse	Jobrotationsydelse
Ressourceforløbsydelse, herunder i forbindelse med jobafklaringsforløb	Voksenlærlingetilskud
Førtidspension	Skånejob (førtidspensionister)
Løntilskud til virksomheder (i forbindelse med opkvalificering og uddannelse)	
Privat og offentligt løntilskud	
Fleksjob	

Anm.* Kontanthjælp er inkl. særlige støtte efter § 34 i Lov om aktiv socialpolitik. Hjælp i særlige tilfælde efter lov om aktiv socialpolitik indgår derimod ikke

7.2. Gældende refusionssatser på forsørgelsesydelse

Oversigt over gældende refusionssatser på forsørgelsesydelse i nuværende model

Ydelse/varighed	Passive perioder	Aktive perioder med virksomhedsrettede tilbud	Aktive perioder med øvrig vejledning og opkvalificering
A-dagpenge, uge 1-4	100 pct.	100 pct.	100 pct.
A-dagpenge efter 4 uger	30 pct.	50 pct.	30 pct.
Kontanthjælp	30 pct.	50 pct.	30 pct.
Sygedagpenge, uge 1-4	100 pct.	100 pct.	100 pct.
Sygedagpenge, uge 5-8	50 pct.	50 pct.	50 pct.
Sygedagpenge, uge 9-52	30 pct.	50 pct.	30 pct.
Sygedagpenge efter 52 uger	0 pct.	0 pct.	0 pct.
Førtidspension	35 pct. (50 pct. / 100 pct.)	-	-
Ledighedsydelse	30 pct.	50 pct.	30 pct.
- efter 18 mdr.	0 pct.	0 pct.	0 pct.
Ressourceforløb	30 pct.	50 pct.	30 pct.
Fleksløntilskud	-	65 pct.	-

7.3. Refusion af driftsudgifter

Oversigt over refusionssatser på de kommunale udgifter til beskæftigelsesindsatsen

Målgruppe	Indsats						
	Læse, skrive, regne mm.	6 ugers jobrettet uddannelse	Ordinær uddannelse	Anden uddannelse + projekter	Regional pulje til erhvervsrettede uddannelse	Pulje til uddannelsesløft	Mentor
Forsikrede ledige - før 1. januar 2015	50%	50%	50%	50%	-	-	0%
Forsikrede ledige - efter 1. januar 2015	50%	50%	50%	0%	80%	100%*/80%	0%
Jobparat kontanthjælp - fra 2014	50%	-	50% (efter 9 mdr.)	50% (efter 24 mdr.)	-	-	0%
Aktivitetsparat kontanthjælp - fra 2014	50%	-	50%	50%	-	-	50% (inden for rammen)
Åbenlyst uddannelsesparat udd.hjælp - fra 2014	50%	-	50% (efter 9 mdr.)	50% (efter 24 mdr.)	-	-	50% (inden for rammen)
Uddannelsesparat uddannelseshjælp - fra 2014	50%	-	50%	50%	-	-	50% (inden for rammen)
Aktivitetsparat uddannelseshjælp - fra 2014	50%	-	50%	50%	-	-	50% (inden for rammen)
Sygedagpenge kategori 2 og 3 - efter 1. januar 2015	50%	-	50%	50%	-	-	50% (inden for rammen)
Revalidering og Forrevalidering - efter 1. januar 2015	50%	-	50%	50%	-	-	50% (inden for rammen)
Ledighedsydelse - efter 1. januar 2015	50%	-	50%	50%	-	-	50% (inden for rammen)
Ressourceforløb	50%	-	50%	50%	-	-	50%

Anm.: For den aktive indsats (Læse, skrive, regne mm.; 6 ugers jobrettet uddannelse; ordinær uddannelse; anden uddannelse og projekter) modtager kommunerne 50 pct. refusion af udgifterne inden for et driftsloft. Der er to forskellige driftslofter for hhv. dagpenge- kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere samt revaliderer, sygedagpenge- og ledighedsydelsesmodtagere.

*Kommunen kan få dækket 100 pct. af udgifterne til uddannelsesforløb, som er igangsat i 2015 og 2016 via en central pulje. Herefter dækkes 80 pct. af udgifterne via puljen.

7.4. Beregningsseksempler til kapitel 6

Eksempel 1: Unge, der har brug for en ekstra indsats for at blive i uddannelse

	Udgift til ydelse (kr.)	Gennemsnitlig refusionsprocent (pct.)	Nettoudgift efter refusion (kr.)	Gevinst/Rum til investering (kr.)
Ung uddannelsesparat i offentlig forsørgelse i 12 mdr. (uddannelseshjælp)	70.000	38 pct.	43.000	-
Ung uddannelsesparat, der påbegynder uddannelse efter 6 mdr., men frafalder uddannelse igen efter 2 mdr. og herefter modtager off. forsørgelse i 4 mdr.	59.000	40 pct.	35.000	8.000
Ung uddannelsesparat, der påbegynder uddannelse efter 6 mdr. samt modtager fastholdelsesindsats og bliver i uddannelse	35.000	47 pct.	19.000	25.000

Eksempel 2: Sygemeldte, der kan komme hurtigere tilbage i jobbet med en tidligere indsats

	Udgift til ydelse (kr.)	Gennemsnitlig refusionsprocent (pct.)	Nettoudgift efter refusion (kr.)	Gevinst/Rum til investering (kr.)
Sygedagpengemodtager der er sygemeldt i 2 år	424.000	29 pct.	300.000	-
Sygedagpengemodtager der modtager indsats og er sygemeldt i 1½ år	318.000	36 pct.	205.000	95.000
Sygedagpengemodtager der modtager indsats og er sygemeldt i 1 år	212.000	38 pct.	131.000	170.000

Eksempel 3: Dagpengemodtagere, der kan forlade dagpenge hurtigere efter en tidlig samtale

	Udgift til ydelse (kr.)	Gennemsnitlig refusionsprocent (pct.)	Nettoudgift efter refusion (kr.)	Gevinst/Rum til investering (kr.)
Dagpengemodtager i 3 måneder	52.000	53 pct.	24.000	-
Dagpengemodtager der modtager en tidlig samtale i uge 2 og modtager dagpenge i 4 uger	16.000	80 pct.	3.000	21.000

Eksempel 4: Dagpengemodtagere, der har brug for et uddannelsesløft

	Udgift til ydelse (kr.)	Gennemsnitlig refusionsprocent (pct.)	Nettoudgift efter refusion (kr.)	Gevinst/Rum til investering (kr.)
Dagpengemodtager i sammenlagt 2 år i løbet af en 3-årig periode	412.000	36 pct.	265.000	-
Dagpengemodtager der får 1-årigt uddannelsesløft og modtager dagpenge samtidig	165.000	38 pct.	102.000	163.000